

OKTOBER
21 P Uršula
22 T Janez Kap.
23 S Ignacij, c. očak
24 Č Rafael
25 P Krispin
26 S Evarist
27 N 24. pobink.
28 P Simon in Juda
29 T Narcis, škof
30 S Marcel
31 Č Volbenk

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V. CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJSI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 210.

CHICAGO, ILL., SREDA, 30. OKTOBRA — WEDNESDAY, OCTOBER 30, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Anglija posilja Grčiji pomoč - Diktatorja se zopet sešla

Balkan nestrpno čaka na korak Rusije

Angleške ladje zavzele dva grška otoka. — Angleška pomoč za Grčijo bo "neomejena". — Negotovost, ali bo prišla podpora še od kje drugje. — Balkan gleda na Rusijo.

Atene, Grčija. — Tukajšnja vlada je v ponedeljek objavila, da ji je dala Anglija potom svojega poslanika v Atenah zagotovilo, da se bo v njeni vojni proti Italiji aktivno postavila na stran Grčije ter, da ji bo poslala "neomejeno pomoč." Kot se poroča, so pričeli Angleži izvajati to svojo obljubo že isti dan in so njih lađe zasedle grški otok Kreto in neki mali otok blizu Krfa, in, da so se med njimi in Italijani že otvorili ljudi boji ob grškem obrežju.

Dodič je vzela Grčija poročila o tej pomoči z zadovoljstvom na znanje, pa vendar ve, da ji bo težko vztrajati, ako ji ne bo prišla podpora še od kod drugod. Pri tem z največjim zaupanjem obrača oči proti Turčiji. Kako stališče bo ta država zavzela, se v ponedeljek še ni moglo ugotoviti.

Iz nekega diplomatskega virja se je povdralo, da bo Turčijo vzeljo najbrž par dni, predno se bo odločila, kaj naj storiti, toda neko drugo poročilo pa je nasprotno trdilo, da je Turčija že pričela posiljati svoje vojaštvo na pomoč Grčiji.

Glavna država, na katero gleda v tej krizi ne samo Grčija, marveč celi Balkan, pa je Rusija, in splošno se čuje vprašanje, ali bodo sovjeti nastopili, ali bodo mirno gledali, kako pred njih nosom razširja csišče svoje oblast. Ako se bo Rusija držala proč, kakov se je doslej, potem za Balkan takoreč ni pomoči; nasprotno pa, ako bi dala Rusija le migracije, bi bila situacija takoj povsem drugačna.

Od obeh ostalih držav Balkana, Jugoslavije in Bolgarije, ki bi prišle v poštev pri odporu proti osišču, je zlasti prva točasno takor na trnu. Skorajšno sigurnostjo pričakuje, da bo Nemčija zahtevala od nje, da dovoli njenim četem premeh skozi svoje ozemlje do Grčije in do Egejskega morja. Najboljša pot v to smer vodijo namreč ravno preko Jugoslavije. Nekoliko možnosti obstoji, da bi utegnila Jugoslavijo za zahtevo odbiti, dabi se s tem postavila v takoreč obuten položaj. Skoraj gotova verjetnost pa je, da bi zahteo gotovo odbila, aki vedela, da ima za seboj Rusijo. Podoben položaj je v Bolgariji. Ta država je sicer že skoraj popolnoma v naziskem taboru, toda, ako bi se "strel Ivan," kakor imenuje Rusijo, dvignil, bi se mišljene v njej na mah predručačilo. Tako bi Grčija pridobila takoj dve zavezniči.

Klub vsemu temu pa je skrajno neverjetno, da bi se bo pustila temu, vsaj začasno, Rusija zganila. Ako bi namreč nadvlado nad celo Evropo,

LEWIS, "IZGUB. LJENI VODJA"

Članstvo CIO se ne strinja s svojim predsednikom.

Boston, Mass. — Podpredsednik CIO, E. Rieve, je dal predsedniku iste organizacije, Johnu Lewisu, odgovor na njegov radio govor, v katerem je ta priporočal Willkieja. Pri tem je označil Lewisa kot "tragičnega izgubljenega voditelja," ki, da se je vrnil k "zastareli filozofiji republikanske stranke." Lewis, je dejal Rieve, se je postavil na rayno nasprotno stališču, kar ostalo članstvo CIO in vsaj na tej točki ga bo članevzo začelo ter "naš trud v korist predsednika in New dealu se bo podvojil."

SVARI ANGLEŽE, DA NE VARNOST NI MINULA

London, Anglija. — Eden višjih angleških častnikov, namreč maršal Deverell, je koncem tedna posvaril svoje rojake, naj se ne vdajajo v preveliko zaupanje, da bo v nastopom zimskega časa prenehala nevarnost napada na Anglijo. Zelo možno je, je dejal, da utegnejo v tem oziru posnemati naziji bivšega velikega nemškega stratega von Moltkeja, ki je tudi tekmo zime v letu 1864 podvzel napad na Dansko.

KARL PROSI ŠPANIJO ZA OSVOBODITEV

Madrid, Španija. — Poročila trdijo, da je bivši rumunski kralj Karl zaprosil prišpanski vladi, naj dovoli njemu in njegovi prijateljici, Magdi Lupescu, da bi smela odpotovati na Portugalsko. Kakor že poročano, sta oba, z enim bivših rumunskih ministrov vred, zastražena od španskega oblasti na apel iz Rumenije.

KURJAVA ZA ENO SOBO

Berlin, Nemčija. — Od premogarskega komisarja se je v nedeljo izdal Nemcem zagotovilo, da jim ne bo treba posveti zmrzovati tekom zime. Vsaj za kurjavo ene sobe bo dobila vsaka družina dovolj premoga, je obljubil.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

nastopila, bi šla s tem direktno pomagat Angliji, a prejšnje izkušnje jo uče, da se ji na angleško prijateljstvo ni zanesi. Bolj verjetno je, da ima z osičem natančen dogovor glede celega načrta in, da hitlerizem uničuje človeško dostojanstvo in človeške pravice, pravi izjava; "zanika

JUGOSLOVANKA POSTALA SLAVNA PEVK

Chicago, Ill. — Tukajšnja Civic opera otvorila svojo letosnjeno sezono prihodnjo soboto zvezcer, in sicer z znano Verdjevo opero "Aida." Ta dogodek je vreden posebne omembbe zato, ker bo v glavnih vlogi te opere nastopila jugoslovanska sopranistinja Zinka Milanov. Ta pevka, ki je bila rojena v Zagrebu, si je tekom zadnjih deset let svoje kariere pridobila svetoven sloves. Nastopala je, bodisi v operah, bodisi na koncertih, v številu velikih evropskih mest in bila je tudi že na newyorški Metropolitan operi.

CHAMBERLAIN IMEL POSEBNO SREČO

New York, N. Y. — Bivši angleški min. predsednik Chamberlain si lahko samemu sebi čestita na veliki sreči, ki je bil deležen in, kateri se ima zahvaliti, da je še priživljenju. Kakor poroča zastopnik nekega ameriškega lista, ki se je v nedeljo povrnil z aeroplano iz Evrope, se je Chamberlain izselil pred osmimi dnevi iz vladnega stanovanja na 11 Downing st. v svoje privatno bivališče. Dva dni pozneje je nemška bomba zadebla omenjeno hišo št. 11. in jo docela razdejala. Na drugi strani ceste, v hiši na Downing, ki je ob tej eksploziji trpel občutni pretres, pa še vedno stanuje in dela min. predsednik Churchill.

ANGLIJA KAŽE VELIKO ZANIMANJE ZA VOLITVE

London, Anglija. — Sedanj volilni kampanji v Zed. državah posveča Anglija večjo pozornost in večje zanimanje, kakor ga je kaki volilni kampanji izven angleškega otočja tekom mnogih let. Listi pričajo kampanjske dogodke dan za dan, vendar pa se pri tem strogo pazijo, da ne

ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

potegnejo niti z eno, niti z drugo stranko.

Hitler in Mussolini se sestala v Florenci

Tekom enega meseca se zdaj vršil drugi sestanek med diktatorjem. — Baje se je obravnaval pristop Francije in Španije k osišču in situaciju z Grčijo.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Angleška vlada ne bo zapustila Londona. To zagotovilo je pod prebivalstvu zadnjo nedeljo C. R. Attlee, eden članov vojnega kabimenta, ki je tudi voditelj delavske stranke. "Mi ne bomo pobegnili," je povdabil.

Sofija, Bolgarija. — V tukajšnjih diplomatskih krogih so se v nedeljo širile vesti, da namerava Rusija ostati z Grčijo v trgovskih odnosajih. Baje se pripravlja, da ji bo prodala 120,000 ton pšenice.

Kairo, Egipt. — Tukajšnje mesto, ki je prestolica Egipta, je imelo v nedeljo svoj prvi zračni atak v dnevnom času. Vendar pa, kakor se poroča, niso aeroplani povzročili nobene škode.

DVOJNO OPRAVILO PREPOVEDANO V FRANCII

Vichy, Francija. — Da znaža brezposelnost, je francoska vlada izdala v nedeljo več novih zakonov. Eden od teh predpisovvede, da bi smel kdo, ki je zaposlen, vzeti povrh se kako postransko delo, izvzemsiti znanstvenega, umetniškega ali literarnega dela. Drugi zakon pa določa, da ženske, katerih može zasluzijo dovolj, ne smejo biti v vladni službi.

DE GAULLE USTANOVIL SEPARATNO VLADO

London, Anglija. — Francoski general de Gaulle je bil doslej znan le kot voditelj "svobodnih Francozov," kateri so se pod njegovim vodstvom združili v armado, da nadaljujejo vojno na strani Anglije. Zadnjo nedeljo pa je objavil potom radio iz belgijske kolonije Kongo v Afriki, kjer se točasno nahaja, da je ustanoval posebni obrambni svet francoskega imperija, ki bo posloval kot "vojna vlada," in, da bo ta vladala po zakonih, ki so bili v veljavni v Franciji dne 23. junija 1940, na dan, ko se je maršal Petain ustanil Nemčiji.

Katol. voditelji za pomoč Angliji

Chicago, Ill. — Sestdset Boga in vse, kar nudi krščanski vodilnih katoliških osebnosti iz duhovniških in lajčnih vrstje podpisalo in v ponedeljek izdalo izjavu, v kateri priporočajo, naj Zed. države pošlje Angliji vso pomoč, kar jim je mogoče. Na prvem mestu sta se pod izjavo podpisala dva škofa, namreč škof R. E. Lucey iz Amarillo, Tex., in škof E. V. O'Hara iz Kansas City, Mo.

V izjavi se povdaja, da so ameriške ustanove in enako tudi krščanska načela predstavno nevarnostjo od strani hitlerizma, katerega se primerja s komunizmom v tem oziru, ko skuša prevreči krščanstvo z upostavljivimi zmedenimi vizije o plemenski vzvrašenosti in o vsemogočnosti države namesto Boga.

Kakor komunizem tako tudi hitlerizem uničuje človeško dostojanstvo in človeške pravice, pravi izjava; "zanika

Florence, Italija.

— Oba diktatorja, Hitler in Mussolini, sta se v ponedeljek sešla v tem mestu in imela medsebojni razgovor "o tekočih vprašanjih," ki je potekal v popularem soglasju, kakor govoril. To je bil tukajšnji mesec že drugi sestanek med diktatorjem.

Florence, Italija. — Oba diktatorja, Hitler in Mussolini, sta se v ponedeljek sešla v tem mestu in imela medsebojni razgovor "o tekočih vprašanjih," ki je potekal v popularem soglasju, kakor govoril. To je bil tukajšnji mesec že drugi sestanek med diktatorjem.

Florence, Italija. — Oba diktatorja, Hitler in Mussolini, sta se v ponedeljek sešla v tem mestu in imela medsebojni razgovor "o tekočih vprašanjih," ki je potekal v popularem soglasju, kakor govoril. To je bil tukajšnji mesec že drugi sestanek med diktatorjem.

DE GAULLE USTANOVIL SEPARATNO VLADO

London, Anglija. — Francoski general de Gaulle je bil doslej znan le kot voditelj "svobodnih Francozov," kateri so se pod njegovim vodstvom združili v armado, da nadaljujejo vojno na strani Anglije. Zadnjo nedeljo pa je objavil potom radio iz belgijske kolonije Kongo v Afriki, kjer se točasno nahaja, da je ustanoval posebni obrambni svet francoskega imperija, ki bo posloval kot "vojna vlada," in, da bo ta vladala po zakonih, ki so bili v veljavni v Franciji dne 23. junija 1940, na dan, ko se je maršal Petain ustanil Nemčiji.

REPUBLIKANI BODO IMELI ZADNJO BESEDO

New York, N. Y. — Republikanska stranka bo imela pred volitvami zadnjo besedo. Naloča je namreč za svoj radio program dve omrežji in sicer za torek, 5. novembra, zjutraj eden polnoči do ene, vzhodni čas. Demokrati, s predsednikom Rooseveltom vred, imajo v najemtu radio postaje od 10. do polnoči v ponedeljek.

GOVORNIŠKI NASTOPI PREDSEDNIKA

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je imel enega svojih kampanjskih govorov v ponedeljek zvečer v New Yorku. Prihodni večer je dovolj poslužil v Ljubljani, kot kraj prisilnega bivanja Stari trg ob Kolpi, sreč Crnomelj za

Iz Jugoslavije

Silno slaba vinska letina na Dolenjskem, kakorše ne pomnijo ondotni prebivalci že od leta 1911. — Se eden, ki je zaradi verižništva moral v konfinacijo. — Smrtna kosa in drugo iz starega kraja.

Po dolenjskih vinogradih ni petja

dobo 6 mesecev. Iz poizvedb, katere je dobita uprava policije, se je ugotovilo, da je gori imenovan v septembru 1940 kot odgovorni poslovodža tvrdke Niklsbacher d. z. o. z. različnim strankam, t. j. pekovskemu mojstru Korenčanu, Cotarju in drugim prodajal moko št. 5 po ceni, ki je bila za 1 din višja od maksimalne cene.

Nesreča

Ko se je 39 letni delavec Vinko Vavpotič iz Mozirja peljal s parom konj v gozd po les, sta se splašila konja in Vavpotič je padel pod voz. Kolo mu je šlo čez nogo in mu je zdobil.

Smrtna kosa

V St. Juriju ob Taboru je umrl Josip Zolner, orožniški narodnik v pokoju in posestnik. — V celjski bolnici je umrla Marija Miljan, snažilka na celjski postaji, doma iz Spodnje Hudinje pri Celju starata 60 let. — V Ljubljani je umrl Viktor Zalar, tajnik filozofske facultete.

Zlata poroka ob bolniški postelji

Tihi in skromno je 22. septembra opravil jareninski dekan in kan

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov ureduvna in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544-

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četr leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
Posamezna številka	3c Single copy

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslati na ureduvništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka po poledini. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ureduvništvo ne vraca.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slovanoljub:

Iz evropskega kaosa

Svetovni dogođki se čudno sučejo pri nas v Evropi, tako da ne vemo, kako bomo prišli ven iz tega kaosa. Možno je, da ne bo pravega zmagovalca v obeh taborih, ker oba bosta izčrpana, pač pa zna pridobiti komunizem in največ bo zopet trpela — seveda po nedolžnem — sveta katoliška Cerkev. Nad nekom bodo mogli po tolikem trpljenju stresi svojo jazo in stresi jo znajo, kakor nekoč Neron, nad kristjani. Kdor je pravičen v svoji sodbi, bo moral priznati, da bi svetu bilo v rešitev dosledno krščanstvo, tisto krščanstvo, nad katerim ob vsaki priliki stresajo svojo jazo države in posamezniki, ker se nočeo ravnat po njegovih edino odrešujočih naukah. Čudno je človeštvo v svojih odločitvah. Kakor neštetokrat dela krivico dobroti, tako jo je neštetokrat storilo tudi že nasproti krščanstvu in sveti Cerkvi. Sveta Cerkev pa kljub temu prospeva in morebiti celo radi tega, zakaj kjer ni preganjanja, tam na stopi mehkužnost in propad. Očiven dan zgled k temu nam je brezbožna Francija. Krščanstvo je povečini zavrgla in ž njim smisel za žrtve in premagovanje. Udal se je mehkužnost in zdaj je zdržnila v prepad. (PREMAGANI NEMCI PO ZADNJI SVETOVNI VOJNI NISO ZDRKNILI V PREPAD, ZAPRAVILI SO KOLONIJE IN PRESTIŽ, ZATO SE MAŠČEVALI.)

Polomila Francije je povzročila, da smo se mi na Balkanu še bolj naslonili na Nemčijo in Italijo. V kolikor se držita krščanskih načel, vsaj v teoriji, smo jima bliže, kakor slovanski Sovjetiji. Sovjetija je sicer na eni strani započela uveljavljati star caristični imperializem, vendar na drugi strani noče popustiti od svojega omejenega komunizma ter je zato slovanski narodi ne morejo pozdraviti kot svoje rešiteljice, dasi bi jo iz srca radi. To bi bilo mogoče le tedaj, ko bi zdrava demokracija s primernimi socialističnimi reformami dala svobodo veroizpovedi. Zabje obzorje boljševikov se ne more v to uživeti ter gre raje z glavo skozi zid. — Enako gredo ali vsaj poskušajo iti z glavo skozi zid kot kakšna teleta še marsikje drugje, seveda pri nezrelih in nezavednih Slovanih, kjerkoli še kolikor toliko svobodno dihajo. Pri Nemcih je n. pr. vse drugače. Tam ve tudi najpriprosteji človek iz ljudstva, za kaj gre in vneto sodeluje pri zasedovanju skupnega cilja. Pri Slovanih pa še inteligenci noče vedeti za kaj gre, kako bo šele navadno ljudstvo. Saj se zgodi, da še le-to hujskajo od zgoraj, namesto, da bi je vzgajali za slogo in za skupnost. Ne vem, katere bi bolj grajal v tem oziru, ali nekatere Hrvate ali tudi nekatere Srbe. Škandal je n. pr. sedaj pri športnikih. Seveda, ker gojijo zgolj svoje misiše, zanemarjajo svoje srece, ki ostaja divjaško. Saj sem se svoj čas čudil celo kakemu hrvaškemu teologu v Ljubljani. Človek bi pričakoval vsaj od njega neko mero srčne kulture, pa se je kak premnogokrat, kar se tiče političnih vprašanj, vedel kot cigan. Tukaj nam Slovanom tako zelo manjka ameriške hladne uviednosti. V ameriškem parlamentu prav mirno debatirajo o tekočih državnih zadevah in ko pride koristen predlog od vladne stranke na glasovanje, glasujejo za nj tudi opozicionalci. Take naobrazbe manjka Evropi, zato pa je vsepovsod odpovedala demokracija in Hrvati tako malo gredo s časom naprej, da bi v teh težkih in nevarnih časih radi svoj "sabor" in v njem razodevali svojo "modrost". Vsakega Hrvata bi rádi v svojo banovino, kar je nemogoče. Kaj bomo klicali na pomoč zgodovino, obrnimo svoj pogled v stvarnost in se sporazumimo! Glavno je, da ostanemo pod svojo lastno streho in nam ne bo treba služiti tujcu ter zanj prelivati svoje krvi, kar smo delali skozi stoletja in se to prav nič ne upošteva, ampak se za plačilo še naprej reže na našem narodnem telusu. Kdaj bo Slovane srečala pamet, da bi to uvideli in se ne več igrali z ognjem? Nekoč sem se peljal z vlakom proti Gorenjski in na vlaku je neki slepi pevec zapel in zasviral ono pesem o slovenski vzajemnosti. Neka gospa je na koncu na ves glas dejala: "Pojdite in započite to pesem še drugam, k vsem Slovanom, pa tolikokrat jo ponavljajte, da bo enkrat zares postala resnica!" Tako hočejo tudi drugi, ki so pritrdirli gospe in vsi pametni Slovani. Ne vem, zakaj nas zaostala inteligencia vodi po drugih potih. Sedaj

bí morali po vsej Jugoslaviji, tudi na Hrvaškem, kar najbolj v vseh šolah mladino vzbujati k medsebojnemu razumevanju. Isto tako bi morali svojo dolžnost storiti še drugi faktorji, kakor časnikarji itd. Kar mislimo povečini, to mora enkrat stopiti tudi v dejanje. Če se bo pa našel kakšen zgagar, pa ga izločimo iz naše družbe in če bo več takih zgagarjev iz raznih delov slovanskih, pa jih skupaj zaprimo k prisilnemu delu, da se jim bo v takem znoju posvetilo, če se jim noče v znoju vojne.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

s tem malce hvaležnosti. G. Marčan bo še bolj veselo počeval na radio ob nedeljah, če bo videl, da se zanj zanimamo in da smo mu pripravljeni pomagati. V nedeljo torej najvsak, ki le more stopi vsaj malo na proslavo sedemletnice njegove proslave.

INOZEMCI MORAO PRIJAVITI SPREMEMBE NASLOVA

Washington, D. C.

Letošnjek zakon o registraciji inozemcev zahteva, da registrirani inozemci morajo takoj prijaviti vsako spremembo svoje stanovanjske adrese, kot nagnala Earl G. Harrison, ravatelj za registracijo inozemcev v federalnem justičnem departmaju.

"Nekateri inozemci pomotoma misijo, da jim ni treba prijaviti, kadarkoli spremembo svoje stanovanje, dokler niso dobili od nas potrdila," izjavil je Mr. Harrison. "Želim poučati, da registriran inozemec, ki se za stalno nahaja v Združenih Državah, mora nam prijaviti naslov svojega novega stanovanja tekom petih dni, po preselitvi, ako je dobil kartu ali ne. Dijaki, turisti, posetniki in druge osebe, ki so bile v to deželo pripuščene za začasno bivanje, ne morajo prijavljati vsako spremembo naslova, pač pa morajo prijavljati svojo residenčno adreso vsake tri meseca, da si najprej na takoj nalaže za turiste narejenem ognjišču pripravimo 'fruščik.' Po zavrnjeni bo kaznim, ki jih zakon o registraciji inozemcev določa za one, ki ne prijavijo spremembe adres. Te kazni so \$100 globe, 30 dni zapora ali oboje."

Tiskovine za prijavo naslova in za prijavo Uradu za registracijo inozemcev o spremembi naslova so na razpolago v vsakem poštnem uradu. "Potrdila — receipt card — se iz Washingtona posilja, kakor hitro mogoče," Mr. Harrison nadaljuje. "Stevilno odpislanih potrdil je vsak dan večje. Oni ne državljani, ki se preselijo, kotem ko se so registrirali, ali predno so dobili potrdila in ki ne prijavijo spremembe svoje adrese, ne bodo dobili potrdila. Potrdila se posiljajo na adreso, navedeno ob registraciji, in poštarji so dobili navodilo, da ne smejo poslati potrdila na novi naslov, marveč povrniti potrdilo v Washington. Seveda kako važno je, da naj vsak registrirani inozemec ima to potrdilo, kajti to je dokaz, da je vzdolčbam zakona o registraciji inozemcev."

Mr. Harrison nasvetuje onim inozemcem, ki se niso še registrirali, naj to storijo čim prej mogoče. Registracija bo nadaljevala do 26. decembra v prvo — in drugo razrednih poštnih uradih in drugih javnih prostorih, uradno označenih v to svrhu.

V nedeljo bo obhajal g. Marčan sedemletnico začetka jugoslovanske radio ure v zgoraj omenjeni dvorani. Proslave se bo udeležilo veliko njegovih poslušalev. Prav je tako. Bodimo g. Marčanu hvaljeni za njegov trud ter udeležimo se proslave kolikor največ moremo vsi. Pokažimo mu

Z AVTOMOBILOM PO DEŽELI

Eveleth, Minn.

(Dalje)

Od St. Paula bi se lahko še več opisalo ampak ker želim še nekoliko več opisati o naši vožnji v Californijo, zatorej uj takoj za zdaj zadostuje. Iz Eveletha smo se vozili po cesti št. 52. Pri Independence smo vzeli nasprečno pot št. 33 in potem cesto št. 61, katera vodi naravnost v St. Paul. Tu kaj smo se nekaj časa postali in si ogledali Kapitel poslopje.

Iz St. Paula naprej smo se vozili po cesti št. 65. Vožnja po južni strani Minnesote je precej lepa in kratkočasnina in to zaradi tega, ker človek povsod vidi lepa bogata polja z rodovitnimi njivami zasejanimi s koruzo in raznimi predelki. Naša država Minnesota se neponaša samo z 10,000 jezeri ampak tudi z bogatimi farmami na katerih so lepa poslopja, ki se primerjajo mestimi, prednjimi pa dragocenosti. Iz tega se vidi, da so naši farmerji precej pri sebi in si dobro opomorejo. Človek si ne bi mislil, da bi se v naši severni državi pridelalo toliko živežja.

Isto soboto popoldne smo prevozili svojih 275 milij in do speli v Faribault, Minn. in tu kaj prenosili. Drugi dan zjutraj je bila nedelja. Vstali smo se precej zgodaj, da si najprej na takoj nalaže za turiste narejenem ognjišču pripravimo "fruščik." Po zavrnku, kakor je že naša navada, brez vzroka, kako se nam mudi, ali v katerem mestu, smo nikoli ne zamudimo službe božje. Tu v cerkvi smo slišali zanimivo pridigo v angleškem jeziku. C. g. župnik so razlagali zgodovino obstanka katoliške cerkve v Faribaultu, ker so ravno ta dan obhajali 75 letnico njihovega obstanka. Od maše smo se preč podali na Albert Lee in okoli devete ure zjutraj prekorali čez mejo države Minnesota v našo sosedno državo Iowa. V mestu Des Moines glavno mesto države Iowa, smo prišli ob 1:40 popoldne Des Moines šteje okoli 145,300 prebivalstva. Sploh ne vem, če je tu kaj ne naših rojakov, ker ne vidim, da bi tukaj imeli kakšno naše društvo. V tem mestu imajo razne angleške in suranske kompanije svoje urade. Iz Des Moines smo se preprečili po lepem mostu nad reko Des Moines in prišli na cesto št. 69. Cesto smo imeli še zmrzljivo lepo asfaltino. Ob poti pred ograjem rastejo krasno dišeče cvetlice, za ogajo se pa vidi lepe bogate njive, zasajene z pšenico za sladkor, koruzo in raznimi drugimi zelenjavami. Nas Dodge je kar naprej vozil brez odmora drvel 60—70 milij na uru v njem so moja družina v družbi Miss Mae Oberstar nam delali kratke čase z lepimi narodnimi psemami.

Iz Des Moines smo se najprej namenili v Kansas. Do Kansasa smo imeli še za voziti 220 milij. Večkrat v svojem življenju sem si že zelel ogledati mesto Kansas City in v njem naše rojake, od katerih sem dosti krat v svojem življenju.

(Dalje na 5. strani)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Vest iz domovine

Pueblo, Colo. — Zalostno novico so prejeli iz stare domovine moji, bratranec in sestri Frank Tekavec, South Santa Fe Ave., Mary Rupar, Josephine Erjavec, da so jim umrli ljubljena mati Terezija Tekavec, rojena Obreza, v častljivi starosti 89 let. Umrla so 12. septembra v vasi Nad Zalo, fara Sv. Vid nad Cerknico. V domovini zapuščajo hčer Ano Tekavec, ki je bila dobra skrbna hčerka svoji materi do groba in bo gotovo dobila placič od Vsemogočnega, tukaj v Ameriki pa omenjene tri otroke, ki so jo tudi po svojih močeh podpirali denarno. Tudi na njih dobroto Bog ne bo pozabil, ki so jo skazovali svoji materi in sestri. — Naj pokojna v miru počiva, ostalim pa naše sožalje! — T. C.

Vile rojenice

Cleveland, — Pri družini Mr. in Mrs. Rudy Otoničar, Jr., na Glass Ave. so se te dni oglastile vile rojenice in jim prinesle v dar krepkega fantka. — Prav tako so prijazne vile rojenice obiskale družino Mr. in Mrs. Frank Bokar na East 82nd street in jim pustile za spomin založko.

Na obisk so odali

Pueblo, Colo. — Zadnji mesec so se odpeljali z avtomobilom na obisk svojega brata Franca Zakrajska in družino v Cleveland, Ohio, tukajšnji farmer Mr. in Mrs. Joseph Zakrajski, njih hčerka in zet Mr. in Mrs. Fr. Rose in njih mlajša hči Olga s sinčkom, ki je to leto postala mlada vdova. Zelo se jim dopade Cleveland in so že bili dvakrat ali trikrat tam. — Oni so tudi načrtniki naših listov. — T. C.

Na operacijo

Cleveland, O. — Z ambulanco je bila odpeljana v Glenville bolnišnico Miss Olga Trepal iz East 154th street in sicer zaradi operacije. — Iz bolnišnice se je zopet povrnil domov Frank Mohorič, (Jiggers), ki se nahaja pri sestri Mrs. Rose Ausec na East 59th street.

Vesti iz Južne Amerike

Buenos Aires, Argentina. — Slovenski rojak, Matija Fabičič, velik ljubitelj slovenske knjige, doma iz Poreč pri Sv. Vidu nad Vipavo, je že več mesecov občutil silne bolečine v želodcu, ki nikakor niso hoteli ponehati. Moral je v bolnišnico, kjer se je podvrzel operaciji, ki jo je srčno prestat. Po enem mesecu bivanja v bolnišnici, se je vrnil med svoje rojake skoro že ozdravljen. — V bolnišnico se je moral podati zaradi operacije na slepiču tudi Marija Lozej.

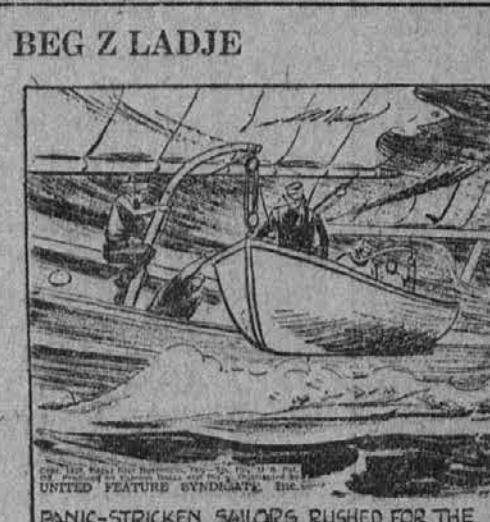
Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naročel!

BEG Z LADJE

(69)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

Founded on Democratic Principles, disregarding Class, Political and Partisan Beliefs and Opinions.
Formed solely for Mutual Benefit of the members and their beneficiaries and not for profit.

BE A LOYAL BOOSTER

FRATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEC

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: BROTHERHOOD, LIBERTY AND PROGRESS

CHICAGO, ILL., WEDNESDAY, OCTOBER 30, 1940

SUPPORT YOUR ASSOCIATION

FRATERNAL VOICE

(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and cooperation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
  2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
  3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
  4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
  5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
  6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.
- Send all communications to:

FRATERNAL VOICE
GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3724 Williams Street

Denver, Colorado.

The Editor Speaks...

LODGE MEETINGS

The member of The Western Slavonic Association who regularly attends meetings of his lodge gains many advantages that the stay-at-home member misses entirely. There he will meet many of his neighbors and friends. Many old acquaintances will be renewed and new ones will ripen into warm and lasting friendships, and he will soon become interested in what his lodge is doing.

The true meaning of fraternity and the worthwhile objectives of the Association are exemplified in the local lodge. As the purposes and accomplishments of the lodge become evident to the member, its work will become increasingly interesting to him. Regular attendance at meetings will enable him to get the most out of his membership.

The member who attends the meetings keeps in touch with his fellow members and together they learn what the Association and the lodge are doing and will be proud of their organization. By exchange of conversation and views much of the mutual benefit often develops. Many necessary fraternal acts for the benefit of the membership are brought about.

May we suggest to the member that your lodge officers and loyal members work hard to make your lodge progress successfully and to make it one of the foremost organizations in the locality. Your cooperation by attending meetings will help to make it still more popular in the community. Attend the next meeting—there will be something of interest there for you.

You need your lodge—your lodge needs you. Your presence at meetings will be beneficial to both yourself and your fellow members. Take an interest in the proceedings. Your suggestions and support will be appreciated.

The meetings of the next two months are to be the most important of the year. Every day of these two months will be important because of the fact that during November—our Supreme President's Birthday month—and the final month of the year—December—we shall strive to bring up a great record of new member production for the To Our Youth Campaign, and for our aim to make 1940 the record-breaking year in juvenile advancement.

At the December meeting you will select men and women to guide your lodge through another year of activity. And the coming year will be doubly important because of the National Convention taking place. For this reason it is high time you begin to think about delegates to the convention. Certainly you want your lodge to be represented there ably. Perhaps it will be necessary to increase the membership of your lodge to be assured representation and, too, perhaps you would like to see your lodge send more than one delegate. Now is the time to bring about an increase in membership to accomplish that desire.

A meeting is the place to discuss changes or additions to the by-laws and the improvement of the general set-up of the Association. The convention will deliberate and legislate the future of the WSA according to your decisions made at the meetings and presented by your delegates. Participation at all future meetings means that you are performing your duty as a loyal member. Your cooperation, good will and fraternal help will keep our Association on the Onward and Forward march of progress and contribute to the happiness and contentment of our membership and their families—and to all the people.

From the Office of the Supreme President WSA.

After a close examination of the results of our great "YOUTH CAMPAIGN" as disclosed at the present time, which has brought 454 new members into our Association, I am compelled to appeal to our entire rank and file to exert every effort in the next few weeks to reach our quota of members in this juvenile campaign. When I say "few weeks" that is exactly what I mean because there are only nine more weeks left before the close of our campaign, and during that time, I expect each and every member to do his share.

I, as the Supreme President of the Western Slavonic Association, am fully responsible for the growth and welfare of our Association. In my humble opinion I believe I am fulfilling my obligation and responsibilities as well as can be expected. I am doing this not only because of my love for our Association, but it is my sworn obligation to do so. But, how about you delegates to our last convention and officers and members of the subordinate lodges? You too are duty bound to meet your promises and fulfill your obligations, but thus far I see little evidence of such fulfillment. There is a saying that an army is just as good as its general. Perhaps there is some truth to that, but where the soldiers in the army stand idle, if they refuse to fight with the general, it is immaterial how good the general is—failure is imminent. So, you can readily see that it is with your help, and only with your help, that I can make this campaign a roaring success. Lodges Numbers 41, 56, 36, 33, 21, 1 and 14 are already in the front line and are putting up a noble fight for the leadership in this campaign. I feel positive that all the other lodges can still make just as good showings in this campaign if their officers and members would only exert a little effort in that direction.

Too many alibis have been coming my way from different communities as to the difficult competition there is in obtaining new members. It seems to me that regardless of the competition, we should make a good showing because it is the salesmanship that brings home the bacon. Remember, you couldn't sell anyone a \$10.00 gold piece for \$5.00 without first convincing that person that he was getting a real bargain. In selling our fraternal insurance, it is your salesmanship in convincing the prospective member that he is obtaining the finest insurance any organization can offer that will eventually secure the member, and competition will be reduced by increasing our salesmanship.

Up to the end of September the Eastern Army, which is under my command, has secured a total of 201 new members, while the Western Army, which is under the able command of Bro. George J. Miroslavich, has secured a total of 253 new members. Although the lead of the Western Army seems insurmountable, I refuse to surrender my sword, and I am sure that all the members of the lodges under my command share the same opinion. However, I most earnestly hope all these other lodges will rally to give me the necessary support. If all my lodges continue to give me their best support during the remaining weeks of this campaign, and if the Liberty Lodge and the All Saints Lodge keep up their fine showing, I am confident that we will not only defeat the Western Army, but the coveted Silver Trophy will remain in the Eastern Division in the possession of either of the last two named lodges. The race for the trophy between the Liberty and All Saints lodges seems to be a

Association To Honor Its Leader

Supreme President, Mr. Leo Jurjovec, Sr., Has Birthday
On November 5th.

MONTH OF NOVEMBER DEDICATED TO HIM

Very appropriately the officers and rank and file of the WSA will pay a fitting tribute to a deserving Supreme Officer who has served faithfully and well in the important and responsible office of Supreme President.

Mr. Leo Jurjovec, Sr., has very ably performed his duties, worked hard and diligently and has made many personal sacrifices, giving very generously of his time an energy for the welfare and constructive progress of the WSA. Mr. Jurjovec is deeply concerned over the fraternal good of every individual member of the Association and is especially interested in the children and youth of the organization. His personal program, concern and every activity for the benefit of the younger generation shows that he visions, and is working to that end, a permanent and bigger Association of the future years.

In order to show due respect and grateful appreciation to our hard-working leader, who by his splendid enthusiastic work and interest is responsible in a large measure of the wonderful WSA of

today the month of November has been designated as "Supreme President's Month," and a special membership drive is to be conducted as a birth day present for our popular Supreme President, whom we hold in high esteem. We believe each and every member appreciates the fine work and leadership of Mr. Jurjovec, and that all will unite in making a huge success of the membership drive during the month of November dedicated to him. It is hoped that this month will be the outstanding one of any during the present To Our Youth Campaign. Let every member live up to the adopted slogan: GET A MEMBER IN NOVEMBER.

In a similar drive last year in November to honor our President the membership produced 26 adults and 88 juveniles for a total of 114 new members. This is the mark we want to shoot at and surpass to show Leo how much we appreciate his worthwhile efforts in our behalf.

To our Prexy we say: "Birthday greetings, congratulations and may you always enjoy good health, prosperity and happiness. May, through the co-operation of the membership, your ambitions for the benefit of your beloved WSA be fulfilled to your heart's desire."

As an extra inducement during the "President's Month," the Association will give to every member who secures in November at least five (5) new adult members, or juvenile members, or both, a beautiful mechanical pencil. Members securing the required five or more new members are requested to ask the secretary to send in their names and addresses and a pencil will be promptly forwarded direct to them.

Please remember, let us make the month of November a great one to be memorable in our history; make the To Our Youth Campaign an outstanding success and our desire to make 1940 the biggest and best in Juvenile progress a dream come true. This achievement will not only make our Supreme president extremely happy, but will bring joy to the other officers and loyal members—to all of us.

ST. MARTINS LODGE NO. 1, of Denver, Colorado, is in the "spotlight" for obtaining the most new members in the month of September. 10 new juveniles were enrolled.

Trail Blazers Lodge No. 41, of Denver, Colo., is second with 5 adults and 4 juveniles. Total of 9. Three Star Lodge No. 33, of Chicago, Ill., is third with 3 adults and 1 juvenile. Total of 4.

LEADERS IN "TO OUR YOUTH" CAMPAIGN

(For Grand Prizes)

	Adult	Juvenile	Total
1. Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	30	48	78
2. Svoboda No. 36, So. Chicago, Ill.	18	35	43
3. All Saints No. 56, Lockport, Ill.	11	32	43
4. Three Star No. 33, Chicago, Ill.	10	27	37
5. North Eagle No. 21, Ely, Minn.	14	18	32
6. St. Martins No. 1, Denver, Colo.	7	20	27
7. Sloga Slovence No. 14, Helper, Utah	2	23	25

LEADERS FOR "SPECIAL JUVENILE PRIZES"

In first place is Lodge No. 41 with 48 juveniles; second is Lodge No. 36 with 35; third is Lodge No. 56 with 32; fourth is Lodge No. 33 with 27 and fifth is Lodge No. 14 with 23.

HONOR ROLL

Ten Largest Adult Memberships

Slovan Lodge No. 3, Pueblo, Colo.	225
Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	221
Western Star No. 16, Pueblo, Colo.	206
St. Martins No. 1, Denver, Colo.	182
Queen of Holy Rosary No. 7, Denver, Colo.	157
Napredni Slovenci No. 9, Canon City, Colo.	117
Planinski Bratje No. 5, Leadville, Colo.	113
Svoboda No. 36, Chicago, Ill.	111
Three Star No. 33, Chicago, Ill.	106
North Eagle No. 21, Ely, Minn.	93

Ten Largest Juvenile Memberships

Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	313
Three Star No. 33, Chicago, Ill.	293
Western Star No. 16, Pueblo, Colo.	235
Svoboda No. 36, So. Chicago, Ill.	182
St. Martins No. 1, Denver, Colo.	168
Slovan No. 3, Pueblo, Colo.	137
Planinski Bratje No. 5, Leadville, Colo.	93
Washington No. 32, Cleveland, Ohio	67
Youths of America No. 52, Helper, Utah	66
Napredni Slovenci No. 9, Canon City, Colo.	64

toss-up at this stage of the race, and Mike tells me "It's in the bag!" But with the showing it is being made by the clan of Bros. Spelich, Bradach, Kolenc, Glevan, Gregorich and Co., I have my doubts as to whether or not there might not be a hole punched in Bro. Mike's bag by said All Saints Lodge which will deflate Bro. Mike's air of confidence. Therefore, I suggest that Bro. Popovich, who at the present time is enjoying a much deserved pleasure at Colorado, hurry home to take personal charge of the fight and keep the ball rolling, or else be prepared to pay the express charges of shipping the trophy to the All Saints Lodge in Lockport, Illinois.

With my kindest regards and best wishes to the entire rank and file of the Western Slavonic Association, I remain,

Fraternally yours,

BE A GOOD FELLOW—ENLIST NOW

Your own WSA lodge and various other worthy organizations and institutions that exist in your community for the promotion of good depend upon you in order to function with success. All of them, regardless of their aims and objects, are based on fraternity and brotherhood, therefore, it is our duty to join hands in supporting them.

Be they religious, fraternal, charitable, social, educational, aid groups, clubs or what have you they are composed of people. Being such they depend upon people to exist and carry on in their several objectives. For one thing, money is the greatest essential to carry on their work and maintain their set program. But more than your financial support is necessary, your moral support and your enthusiastic say to stay away from the private cooperation are needed. Enlist now to commercial outfits, but when a needy

BRIEF STORY OF CAMPAIGN PROGRESS

The production for the month of September brought the totals up to 158 new adult members, 296 juveniles making a total of 454 in both departments. This you can compare with the same period of 1939 when we took in 167 adults, 255 juveniles or a total of 422.

In the WSA "War for New Members" the Western Army gained ground by dropping 254 bombs (new members) with effective hits to 200 by the Eastern Army.

All seven leaders for the Grand Prize have reached the quota of 25 new members and are now eligible officially for the prizes. Trail Blazers still lead; Svoboda and All Saints are still deadlocked in a tie for the second and third places; Three Star and North Eagle retained their same positions of last month; St. Martins came into the fold and pushed Sloga Slovence into last place also squeezing Youths of America out of the running.

All seven leaders for the Grand Prize have reached the quota of 25 new members and are now eligible officially for the prizes. Trail Blazers still lead; Svoboda and All Saints are still deadlocked in a tie for the second and third places; Three Star and North Eagle retained their same positions of last month; St. Martins came into the fold and pushed Sloga Slovence into last place also squeezing Youths of America out of the running.

Four of the five lodges are now eligible for the Special Juvenile Prizes. All of them retained their same positions of last month.

The juvenile score for 1940 still keeps ahead of 1939, but is far behind the magnificent record of 1938.

The Adult Honor Roll finds the lodges' positions unchanged, but the Juvenile Honor Roll finds Queen of Holy Rosary out with Youths of America moving up to ninth and Napredni Slovenci on again after being out for a brief time. The rest are the same as last month.

Only two more months remain in the To Our Youth Campaign, so the lodges not on the "in" will have to hurry and those "in" will have to work harder to keep their positions. It is expected that all the lodges will increase their efforts in this campaign, thereby having a chance for the prizes and to help the Association surpass all former records.

Let us remind you that a more spirited effort on the part of each and every member for juveniles will have to be made if we are to realize our goal of a record-breaking year for juvenile progress. Solicit every home where there are children. They belong in the WSA.

Two more months remain in the To Our Youth Campaign, so the lodges not on the "in" will have to hurry and those "in" will have to work harder to keep their positions. It is expected that all the lodges will increase their efforts in this campaign, thereby having a chance for the prizes and to help the Association surpass all former records.

Let us remind you that a more spirited effort on the part of each and every member for juveniles will have to be made if we are to realize our goal of a record-breaking year for juvenile progress. Solicit every home where there are children. They belong in the WSA.

Western Slavonic Association

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3724 Williams St., Denver, Colo.

Frank Primozich, 2nd Vice-Pres., 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Anthony Jersin, Secretary, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn St., Denver, Colo.

Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Matt J. Kochevar, Chairman, Central Bldg., Pueblo, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Joe Blatnik, 3rd Trustee, 2609 E. Evans Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Frank Glach, President, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.

Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.

Peter E. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.

Joseph Skrabec, 12 W. New York Ave., Canon City, Colo.

Frank M. Tomic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 50 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR SEPTEMBER, 1940

FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEC SEPTEMBER 1940

Lodge No.	Receipts	bursements	Lodge No.	Receipts	bursements
1	\$377.45	\$7.40	2	30.....	43.12
3	470.86	668.00	4	31.....	18.02
5	112.87	50.00	6	32.....	135.60
7	250.62	203.50	8	33 Aug.	140.08
9	80.19	—	10	33.....	156.19
11	332.87	74.00	12	34.....	15.44
13	57.23	40.00	14	35.....	180.92
15	218.48	387.44	16	37.....	53.58
17	35.37	500.00	18	38.....	65.22
19	23.64	14.00	20	39.....	34.26
21	137.91	36.00	22	40.....	40.75
23	65.85	—	24	41.....	23.00
25	402.54	—	26	42.....	48.29
27	132.22	—	28	43.....	49.54
29	82.75	—	30	44.....	90.50
31	201.36	70.00	32	45.....	25.26
33	84.80	29.00	34	46 Did Not Remit	—
35	80.72	21.00	36	47.....	56.96
37	92.92	—	38	48.....	59.00
39	17.52	48.00	40	49.....	—
41	68.71	—	42	50.....	—
43	18.52	—	44	51.....	—
45	33.33	70.50	46	52.....	—
47	120.43	50.50	48	53.....	—
49	total — Skupaj	5212.89	50	54.....	23.21
51	2795.44		52	55.....	—

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

150 Metropolitan Prop. Houston, Tex., 3%	\$ 32.25
1000 Alamosa, Colo. Sch. Dist. No. 3,	4 1/2%..... 112.50
1000 Ark. Highway, Ser. A,	5%..... 275.00
24/98 Ark. Highway, Ser. B,	3 1/2%..... 12.61
1000 Dumas, Tex. Sewer,	4 1/2%..... 135.00
1000 Huercano Co., Colo. Sch. Dist. No. 51,	5 1/2%..... 13.75
1000 Pueblo, Colo. Sewage Disp. Plant,	3 1/2%..... 70.00
1000 Edgewater, Colo. Water Ref.,	4%..... 100.00
1000 Aurora, Colo. Sewer Dist. No. 1,	5 1/2%..... 110.00
H.A. Loans — Obresti na F.H.A.	55.46
certificate loans increased—Posojilo na cert. zvrsano.....	63.24
committee against amendment No. 1, Refund.....	25.00
total receipts from lodges—Skupni prejemki od društva	5,212.89

Total receipts — Skupni prejemki 6,217.70

Balance August 31, 1940 — Preostanek \$309,490.67

Total — Skupaj \$315,708.37

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtnine	\$ 1239.44
Sick benefit claims — Bolniške podpore	1306.00
Operation benefits — Operacijske podpore	225.00
Special benefit — Posobna podpora	25.00

Total disbursed to lodges—Skupno izdato društvom 2795.44

Miscellaneous — Razno:

Fraternal Voice, Geo. J. Miroslavich	\$ 30.00
Books and Stationery — Knjige in papir	22.25
Office rent — Naježnino pisarno	20.00
Officials' salaries — Uradniške plače	291.25
Postage and phone — Poštnina ni telefon	6.53
Exch. charges on coupons—Vnočenje kuponov	1.11
Total disbursements — Skupni izdatki	3,166.58

Balance September 30, 1940 — Preostanek \$312,541.79

Sick Benefits Paid — Bolniške podpore plačane:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
1	Grande Joseph	\$29.00	21	Hren Mary	14.50
1	Kosick Theresa	29.00	21	Kosek John	14.50
1	Primozich Frances	16.00	21	Krnicich Agnes	28.00
3	Dejak Anton	61.00	21	Fuzel Frank	13.00
3	Kralich Anton	20.00	22	Sadovich Annie	29.00
3	Novak Frank	54.00	23	Jartz Margaret	21.00
3	Tekaučich Martin	33.00	23	Gérbeck Joe	48.00
4	Mismash Joseph	50.00	28	Stois Anton	30.50
5	Hren Ignatz	15.50	28	Zernigast Vincent	40.00
5	Novak Mary	30.50	29	Kostanjeck Mary	35.50
5	Poderzay Joe	44.00	29	Merhar Mary	15.00
5	Popovich Julius	23.00	30	Asay Lyle	31.00
5	Zelezniček John	15.50	33	Roycht John Sr.	18.00
7	Gale Agnes	41.00	36	Bukovec John	31.00
7	Peketz Katherine	33.00	37	Muratore Yustina	44.00
8	Lici Mary	40.00	38	Kosec Frank	37.00
9	Dr. R. E. Holmes	48.00	38	Lumberg Mary	26.00
9	Zeverl Albert	25.00	41	Grebenc John	8.00
13	John Jesih	14.00	41	Skull Helen	15.00
14	Gorishek Louis	11.00	45	Culley John	15.50
14	Potochnick Julia	25.00	45	Kogan Louise	45.00

Total disbursed to lodges—Skupno izdato društvom 2795.44

Miscellaneous — Razno:

Fraterna Voice, Geo. J. Miroslavich ..... \$ 30.00

Books and Stationery — Knjige in papir 22.25

Office rent — Naježnino pisarno 20.00

Officials' salaries — Uradniške plače 291.25

Postage and phone — Poštnina ni telefon 6.53

Exch. charges on coupons—Vnočenje kuponov 1.11

Total disbursements — Skupni izdatki 3,166.58

Fraterna Voice, Geo. J. Miroslavich ..... \$ 30.00

Books and Stationery — Knjige in papir 22.25

Office rent — Naježnino pisarno 20.00

Officials' salaries — Uradniške plače 291.25

Postage and phone — Poštnina ni telefon 6.53

Exch. charges on coupons—Vnočenje kuponov 1.11

Total disbursements — Skupni izdatki 3,166.58

Fraterna Voice, Geo. J. Miroslavich ..... \$ 30.00

Books and Stationery — Knjige in papir 22.25

Office rent — Naježnino pisarno 20.00

Officials' salaries — Uradniške plače 291.25

Postage and phone — Poštnina ni telefon 6.53

Exch. charges on coupons—Vnočenje kuponov 1.11

Total disbursements — Skupni izdatki 3,166.58

Fraterna Voice, Geo. J. Miroslavich ..... \$ 30.00

DANAŠNJI ZEMLJEVID EVROPE

Prvo leto evropske vojne je prineslo znatne izpremembe na tleh naših celin in dosedaj vsej Evrope. Nekatere izmed teh znatnih izprememb bodo ostale tudi po zaključku miru, drugo so zopet samo začasna značaja ter jih bo nova mirovna konferenca nedvomno nekoliko popravila.

"Stará" Evropa je imela 35 suverenih držav. Njim na čelu je stalo petero velesil: Sovjetska zveza, katere evropski del je obsegal 6 milijonov kv. km s 133 milijoni prebivalcev, Nemčija, ki je imela po monakovskem sporazumu 79 milijonov prebivalcev, in je obsegala 583.000 kv. km, Velika Britanija s severno Irsko (48 milijonov prebivalcev in 243.000 kv. km), Italija (44 milijonov prebivalcev, 310.000 kv. km) in Francija (42 milijonov prebivalcev, 551.000 kv. km). Dalje tri sile drugega reda: Poljska (35 milijonov preb., 390.000 km), Španija (25 milijonov preb., 505.000 km) in Rumunija (20 milijonov preb., 295.000 km); tri države srednje velikosti: Jugoslavija (15 milijonov preb., 248.000 km), Čehoslovaška po Monakovem (10 milijonov preb., 99.000 km) in Maďarska (10 milijonov preb., 105.000 km). Nato je sledilo 16 manjših držav z manj kot 10 milijoni duš, od katerih pa imajo nekatere obseg nad 100.000 km; to so Švedska (449.000 km), Finska (383.000 km), Norveška (323.000 km), Grška (130.000 km), Bolgarija in Island (po 103.000 km) ter države z manj kot 100.000 kv. km, državnega ozemlja: Portugalska, Irska, Latvija, Litva, Estonska, Danska, Švica, Nizozemska, Belgija in Albanija. Turčija ima v Evropi le 24.000 kv. km, v Aziji pa 739.000. Spisek zaključuje sedem prav majhnih držav: Luksemburg, Gdansk, Andorra, Liechtenstein, San Marino, Monaco in Vatikansko mesto.

PISANJE PO JEKLU

Zgodovina se ponavlja. Babilone so urezavali svoje hieroglife v opeki; Grki in Rimljani so imeli voščene tablice. Kasneje so le še umetniki imeli tako pisalo v rokah, ko so izdelovali bakroreze in lesoreze. Vsi drugi pišemo le še "po vršnu," ko s tinto ali svinčnikom devamo znake na površje papirja. Velikanski tehniški razvoj te dobe zahteva, da so vse obrtniške panoge vprežene v njen voz. V delu raznih strojev ali orodja iz vseh kovanin in tudi iz najtršega jekla, ki morajo imeti navodila ali številke, je moči s posebnim pisalom brez vsakršne težave napisati navodila in številke. Nemška električna industrija je iznala pisalo iz trde Wol-

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 3. strani.)

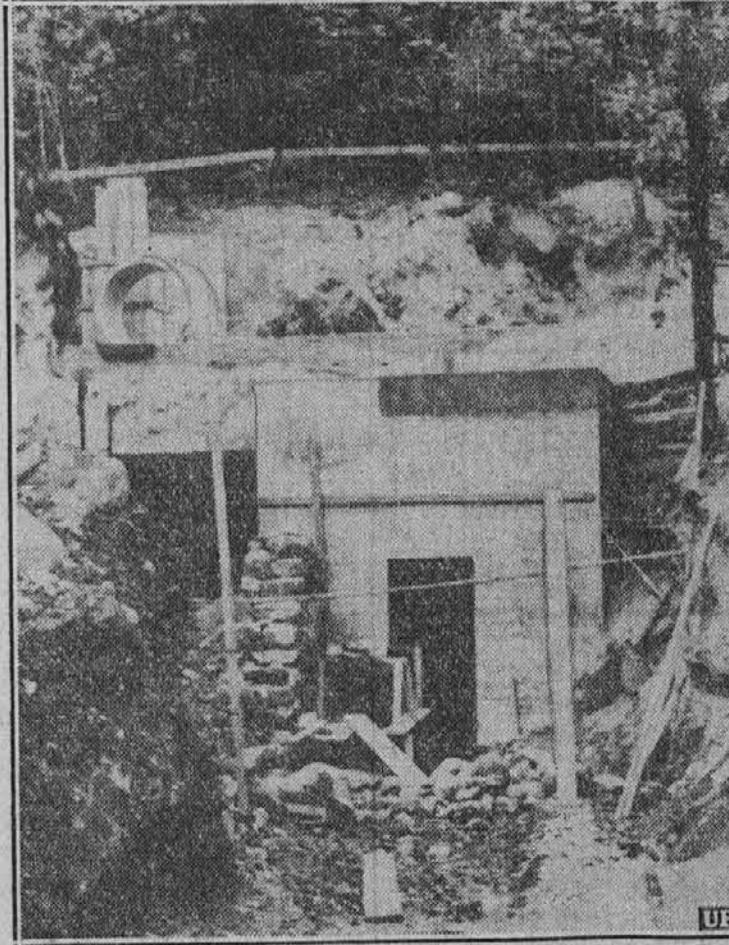
slišal govoriti, v ti državi in tudi v starem kraju, še iz časa, ko so naši prijatelji Amerikanci prihajali iz Amerike in povedovali, kako je bilo v Kansusu in kako so delali po mesnicah in drugod. Ravnodajko potujem v Californijo, se mi nudi lepa priložnost, si ogledati to mesto in naše Belokranje, oziroma Polanci, kateri so se preselili sem že leta nazaj. Posebno sem si želel še videti moje sorodnike Mr. in Mrs. Mayerle starejše kakor tudi njihovega sina in snaha v ravno takoj njih hčer in zeta Mr. in Mrs. Michael Mayerle, Jr. smo bili skupaj še za časa K.S.K.J. letne konvencije na Erevanu 1. 1938., ko je bil takrat delegat ob društva št. 38 in njegova soproga je bila delegatinja ob društva št. 115. Skoz časa konvencije sta oba s svojim sinom pri meni stanovala. Mrs. Katherine Mayerle, njegova mater, sem pa lansko leto viden na svetovni razstavi v New Yorku Mr. Mayerle očeta in nekaj drugih, (katerih imena hočem imenovati,) nisem viden že kakšnih 30 let. Za nekoliko ur vožnje kmalu došpemo v državo Missouri do reke Missouri river. Ta reka po imenu mi je bila dobro znano, ker sem večkrat bral, da se izliva v naš znani Mississippi reko.

Za prevoz po mostu čez to reko se plača 25c od avta. Ljudje v Missouri in nadalje proti zapadu, govorijo angleščino, malo drugače, kakor mi v Minnesota. Samoglasnike izgovorju bolj nadolgo in čisto, imena mest in držav nekoliko drugače, zaraditega smo jih radi poslušali in namernavali posnemati. Kansas City, Kansas, ima okoli 122,565 duš. Ukvajajo se z mesnicami, oljem in moko. Missouri reka deli države Missouri in Kansas. Ko smo dospeli v Kansas se najpočrepi ustavim pri oskrbniku mosta, da ga popravimo za nasvet, kako priti do 214 N. 5th St. kjer živi Mr. Peter Mayerle. Po navodilu tega moža, smo kmalu došpeli do navedene ulice. Vse ulice iz glavne ceste so imenovane po imenu zdajnjih držav. Mi smo zavozili po ulici Minnesota. Ko sem vozil po tej ulici se mi res zdelo kakor, da bi bil v Minnesota. Zdeleno se mi je, kakor da vidim

(Dalje prih.)

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoličko časopisje.

PRVO ZAKLONIŠČE V AMERIKI

Slika kaže v delu protibombno zaklonišče, ki si ga je dal zgraditi lastnik nekega posetnika v Lincoln, Mass., za slučaj, ako bi prišla Amerika in nevernost. To je najbrž prvo tako zaklonišče, ki je bilo zgrajeno v Zd. državah.

framove kovine. Da more kdo kaj napisati na jeklo ali drugo kovino, je treba, da spusti električni tok med pisalo in podlagu. Jeklo se električno segreje in zmeheča in s pisalom piše po njem skoraj tako kot po papirju.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 3. strani.)

pozname obraze. Izpod Slovenske cerkve ustavim avto in ko se ozrem naokoli, vidim neko Mises, ki na porču sedi in čita novine. Zdeleno se mi je kakor, da jo poznam a prec ob prvem pogledu se nisem mogel spominjati. To je bila Mrs. Zupanc delegatinja zadnje K.S.K.J. konvencije na Erevanu, Minn. Tudi Mrs. Zupanc nas kmalu spoznali in po kratkem pogovoru dali navodila, kako zavoziti do hiše, kjer stanuje Mr. Peter Mayerle. Tukaj vidim več družin, ki sede na porčeh, eni se razgovarjajo drugi pa novine čitajo. Vsa oblika te naselbine je kazala, da tukaj živijo večinoma naši rojaki. Pred hišami rastejo lepo dišeče rože ob hišah pa vinske trte, tako, da vsa narava izgleda po naši domači šesti. Na 400 blaku ustavim avto. Bilo je preti večerju in začel se je delat mrak zato številki na hišah nismo mogli videti. Najprvo stopim na porč ene hiše in tu so bili družina Mr. in Mrs. Michael Mayerle iz Male vasi, po domačem (Petrakov), sosed mojih sorodnikov Mayerle. Jako so bili veseli mojega obiska in po kratkem razgovoru nas odpeljali v sosedovo hišo, kjer mora sorodnika Mr. in Mrs. Peter Mayerle živita. Tudi oni so sedeli na porču. Hitro si sežemo v roke. Tukaj se nama ni bilo treba predstavljati, ker smo se z Mrs. Mayerle videli lansko leto v New Yorku. Jako so bili veseli našega prijatelja. Kmalu nas popeljejo v hišo. Tukaj so prec prišli Mr. in Mrs. Michael Mayerle in njegov brat Max, Mr. in Mrs. Leo Anžiček (kdo in zet Mr. in Mrs. Peter Mayerle, Sr.) In kmalu za njimi sta prišla sin in snaha Mr. in Mrs. Peter Mayerle. Komaj se obrnemo naokoli in malo pokramljamo, že vidim mizo v jedilni sobi, vso preobloženo z okusnimi jedili, da je komaj držala. Misli se kar čudili, kako so zmagli v tako kratkem času pripraviti toliko za jesti. Vsememo se okoli mize; jemo in kramljamo. Mr. Mayerle nam pa verno prinaša nekaj za duše tolažit in gria izpirat. Govorili smo razno in se več krat spominjali na naše rojake Poljance. V prijetni družbi te priljudne skupine, nam je tisti večer potekel čas kakor bliski. Hiter je, potekla ura čez 12 ponoči in razstati smo se moralni k počitku. Vočimo eden drugemu lahko noč, kakor je že naša slov. navada. Nasvidenje predno zjutraj odide. Za prenočišče so tudi Mr. in Mrs. Mayerle vse prekrbili jako ugodno.

(Dalje prih.)

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoličko časopisje.

Tretja velika kampanja

za razširjanje mesečnika "NOVI SVET"

Traja od 1. sept. do 30. nov. 1940

Posebne nagrade za nove in stare naročnine. — Prečitajte pazno oglas in vsa določila za to kampanjo in potem na delo za novimi naročniki. — Poslužite se krasnih nagrad, ki so vam na razpolago.

Narod bo izvolil zopet novo načelstvo

Tudi v letosnjem letni kampanji mesečnika "Novega Sveta" bomo volili novo načelstvo. Izvoljeni bodo letos le trije ali tri in to načelnik (ca) zbor "Vitezov" in "Princezin", ter prvi (a) podnačelnik (ca) in drugi (a) podnačelnik (ca). Vsí svetovalci in svetovalke ostanejo še naprej, kakor doslej.

Glasovanje za novo načelstvo se bo vrnilo takole:

Glasovanja ali volitev se ima pravico udeležiti vsak star ali novi naročnik mesečnika "Novega Sveta" in to v obdobju od 1. septembra pa do 30. novembra 1940.

Glasovi bodo sledči:

Vsa dolar, ki bo v tem času kampanje plačan, to je OD 1. SEPTEMBERA PA DO 30. NOVEMBRA 1940 v svrhu obnovitve naročnine bo štel 500 GLASOV.

Vsa dolar, ki bo v tem času kampanje plačan, to je OD 1. SEPTEMBERA PA DO 30. NOVEMBRA v svrhu nove naročnine, pa bo štel 2500 GLASOV.

Kandidat je lahko vsak moški in ženska brez razlike.

Kandidata (injo) more prijaviti in nominirati vsakdo. Edini pogoj pri tem je, da je treba z nominacijo ali prijavo kandidata poslati vsaj eno novo naročnino. Brez nove naročnine ne more nitič prijaviti kandidata (injo). Po prejemu prijave in vsaj ene nove naročnine, ki mora biti plačana, Uprava "Novega Sveta" objavi ime kandidata in številko.

Novim naročnikom se smatra vsakdo, ki ni bil naročen na "Novi Svet" vsaj šest mesecev pred prejemom njezine naročnine.

Novo načelstvo se bo pa izvolilo, kako sledi.

Tisti, ki bo dobil od 1. septembra pa do 30. novembra 1940 najvišje število glasov, bo izvoljen za NAČELNIKA, če ženska za NAČELNICO zbor "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil drugo najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za PRVEGA PODNAČELNIKA, če ženska za DRUGO PODNAČELNICO zbor "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil tretje najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za DRUGEGA PODNAČELNIKA, če ženska za DRUGO PODNAČELNICO zbor "Vitezov" in "Princezin".

Poleg čestnega titela bo deležen tisti, ki bo izvoljen(a) za NAČELNIKA zbor "Vitezov" in "Princezin" kot posebne nagrade lepe pozlačene spominske kupe.

Ostala dva, to je prvi in drugi podnačelnik, pa bosta poleg titelna dobila še lepo spominsko medaljo.

Naročnik(ce) ali agitatorji(ce) lahko poklonijo svoje glasove, kateremu koli kandidatu (inju) želijo, dokler niso objavljeni. V slučaju kate tiskovne ali drugačne pomote pri objavi, Uprava objavi pravilne popravke.

Za slučaj, da pri tekmi za načelstvo dobita dva enako število glasov, sta oba upravičena do častnega določenega titela in enake nagrade.

V kakem morebitnem nesporazumu ali pomoti, si Uprava pridržuje pravico razsodbe.

Z vsako naročnino, predno je mogoče isto upoštevati, mora Uprava sprejeti plačilo za iste, drugače ne pridejo v upoštev.

Imena kandidatov in število glasov bodo objavljena v listu "Am. Slovenec" in "Novi Svet".

POGOJI, pod katerimi postanete upravičeni do teh navedenih nagrad: Z novimi naročnimi se mora poslati polno sveto denarja na Upravo lista in sicer za vsako celoletno novo naročnino \$2.00; za vsako polletno \$1. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo za celoletno novo naročnino \$3.00; za polletno novo \$1.50. Dokler Uprava "Novega Sveta" ne prejme poslane naročnine tudi predpisanih svot v vsakem slučaju, ni upravičenosti do nagrad. To velja za vse enako.

(Dalje prih.)

Posebna nagrada za stare in nove naročnike

"Novi Svet" bo tudi letos nagradil svoje nove in stare naročnike. Vsakdo, ki se v tem času od 1. septembra pa do 30. novembra 1940 naroči na list za celo leto in bo plačal celoletno naročnino, za Združenje države \$2.00 in za Kanado in inozemstvo pa \$3.00, bo dobil iz Uprave krasno spominsko sliko. Na izberbo bo letos sedem različnih slik in vsakdo si lahko po lastni želji izbere eno, katerokoli izmed navedenih sedmih si želi, da mu jo Uprava dostavi. Na razpolago se sledi:

1. Krasna slika Križevga pota, s 14. postajami in sredi večja krasna slika Krizanega. — 2. Krasna slika Krizne gore iz coloradskih gora. — 3. Krasna slika Jezera v gorah. — 4. Slika Planinski Dom v Alpah. — 5. Slika Obrežje v Sredozemskem morju. — 6. Slika Mati z otroci. — 7. Slika Večer v planinah.

Vse slike so tiskane v krasnih barvah velikost 16x20 in so pravi kras za vsako hišo. Mnogi so že želi takih lepih slik. Zdaj ima vsak naročnik "Novega Sveta" najlepšo priliko da jo dobri zastonji. Vse kar je treba je, da v tem času od 1. septembra pa do 30. novembra 1940 obnovi celoletno naročnino in Uprava mu bo poslala kot izredno nagrado in tej kampanji popolnoma brezplačno eno izmed sedmih navedenih slik, katerokoli si izbere.

Naročniki, ki poslužijo naročnino naj Upravi točno omenijo, katero sliko želijo. Oni, ki plačujejo naročnino zastopnikom, naj poštevajo zastopniku katero sliko želi in zastopnik naj kar na rezit zapisi šteje, ki je naročnik želi.

Pomnite pa, da do teh slik so upravičeni samo tisti, ki bodo plačali celoletno naročnino. Polletni naročniki ne pridejo v upoštev. Ta posebna nagrada je v veljavu samo do 30. novembra 1940. Po 30. novembra 1940, te nagrade ne bodo več v veljavni.

Nagrade za nove naročnike "Novega Sveta"

ZA 1 CELOLETNE ali 2 POLLETNE NOVE NAROČNIKE dobijo vsakdo, ki jih pridobi eno izmed sledenih treh nagrad: 1. "Three Piece Little Miss Set", lepo narejen in pripravljen za dekle in želeni. Ali pa: 2. Lepo praktično qalivno pero s svinčnikom v enem komadu, žensko ali moško, karščino kdo izbere in želi. Ali pa: 3. Praktičen žepni nož, s štirimi različnimi klinami. Na platičniku ima telegrafno abecedo. Vse tri nagrade so označene s številko "1".

ZA 2 CELOLETNA ali 4 POLLETNE NOVE NAROČNIKE dobijo vsakdo, ki jih pridobi eno izmed sledenih treh nagrad: 1. "Good Luck Cat Clock". Kadar gre, maha z repom in je lep kras za vsako hišo. Ali pa: 2. "Royal La Taucsa Necklace", kako lep predmet za dekle in želeni, v lepi krasni škatljici. Ali pa: 3. "Gilt Seguine Bag", lepo ročna taška za dekle in želeni narejen iz lepih okroglih dravljkov, velikost 7x5. Vse tri nagrade so označene s številko "2".

ZA 3 CELOLETNE ali 6 POLLETNIH NOVIH NAROČNIK DOBIJATI, ki jih pridobi eno izmed sledenih dveh nagrad: 1. "Good Luck Cat Clock". Kadar gre, maha z repom in je lep kras za vsako hišo. Ali pa: 2. "Royal La Taucsa Necklace", kako lep predmet za dekle in želeni, v lepi krasni škatljici. Ali pa: 3. "Gilt Seguine Bag", lepo ročna taška za dekle in želeni narejen iz lepih ok

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Cakali so, da se profesor vrne, toda profesorja ni bilo.

Ko je zvečer Nadja stopila na verando, profesorja ni bilo več tam. Dobila ga je v sobi zraven nje, kjer je mirno spal na otomani. Toda poleg pergamentov je ležal list papirja, in na njem je bilo tole napisano:

"Naši zakladi so varno skriti, da jih nihče ne najde. Jaz Sal-sin sem jih skril in jaz sem edini, ki ve za njihovo skrivališče. Dva sužnja, ki sta mi pri delu pomagala, bosta molčala. Mrtva sta. Nihče ju ne zbu-di več k besedi."

Nadja je vztrpetala. To je prevod strega rokopisa! In te poslednje besede, napisane s takim mirom in hladnostjo — vedela je, kaj pomenijo: sužnja sta bila mrtva, ker so ju umorili, da ne bi nikomur izdala skrivnosti...

In potem je brala dalje:

"Sredi svetišča stoji kip boga zemlje. Stopi nanj, primi njegovo levico, vtakni palec v izdolbino pod levim očesom in roko obrni v smer solnce. Takrat se ti odprota pod božjim kipom in ti pokažejo pot pod zemljo, ki skriva našo tajnost."

Divje je utripalo Nadji srce, ko je prečitala te besede. Mrzlično so ji drhtelete ustnice, roke so se ji tresle, ko se je opirala z njimi ob mizo, in toliko, da ni od silnega razburjenja omahnila. Toda premaga-la se je in čitala:

"In ko greš po hodniku, ki vodi daleč pod zemljo, odmeri sto čevljev na levi roki in zagledal boš kamen, vzidan v obok. Na tem kamnu dobiš moje sporočilo."

Tu je bilo sporočila konec. Nadja ni vedela, ali morda profesor še vsega ni prebral, ali pa bodo morali drugo sami poiskati. Tiho je odšla iz sobe in se vrnila v obednico. Z drhtečim glasom je jela prijateljem pripovedoval, kaj je čitala, in ko je končala, je vsem vstalo vprašanje, ki ga pa nihče ni na glas izrekel: "Ali pojedemo iskat sporočilo?"

"Pozno je že," jim je rekla Nadja. "Pojedemo spat, da bomo jutri spočit. Takrat bodo naše misli jasne. Takrat naj se odloči, kaj bomo storili."

D e s e t o p o g l a v j e

ODLOČITEV

Ce begunci že prejšnjo noč niso mogli spati, so to noč spali še manj. Branko skoraj ni zatisnil očesa. Nove misli so ga objemale, novi načrti, ki so ga vsega prevezeli, so bili vzrok, da ni mogel priklicati spanca, čeprav ga je bil potreben. Jutro ga je našlo budnega.

Nič bolje se ni godilo ostalim. Le profesor je bil izjema. On je mirno spal, kakor bi se mu ne bilo nič zgodilo, kakor je spal vsak dan, in na obrazu mu je igral rahel nasmešek. Šele ko so prvi žarki solnca posvetili v sobo ob verandi, se je predramil. Naglo je skočil pokoneu in stopil na balkon.

V prvem trenutku, ko se je spomnil včerajnjih dogodkov, se mu je zdelo, da so bile to samo lepe sanje, da ne more biti resnica, zakaj stvari, ki jih je odkril, so preveč čudovite, preveč zagonetne in čudne, da bi mogle biti kaj drugega kakor slepi. Šele ko je na mizi verande zagledal

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci, slovenska društva in slovenska podjetja, naročajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdaje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIČNO in POSEN.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEC

1849 West Cermak Road,

Tel. Canal 5544

Chicago, Illinois

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Razbojnike je razgnal

Svojevrstna nesreča je zadeila 27 letnega delovodja Antona Janšo iz Podrede, ko je neke noči spal v baraki in pazil na tu shranjeno orodje. Ponoči so ga napadli razbojniki, kar šest po številu, včrili so v baraku in začeli streljati. V tem strahu, ko so Janšu krogle vigate mimo glave, je pogradij za dinamitno patrono in jo ažgal, da bi tako prepodobil oparje. Patrona je pa predano eksplodiralo in Janšo nočno ranila roko in glavo, toda razbojniki so zbežali. Janšo so pa morali odpeljati v celjsko bolnico.

— o —

Konji padli z vozom v morje

Pri vožnji materijala, s katerim zasipljejo obalo na Sušaku v Dalmaciji, je zdrknil v norje naložen voz in potegnil a seboj oba konja, ki sta utonila, voz se je pa razbil. Voznik trpi 17.000 din škode.

— o —

Morske školjke v potoku

Nedavno je ljubljanski škof Dr. Gregorij Rožman z vso slovesnostjo blagoslovil novo postajo Otoče-Brezje. Blagoslovu je prisostvovalo silno mnogo ljudstva in brezjkih romarjev, ki so zelo veseli nove velike postaje.

Pod hłodi

Šestnajstletni Vinko Šerk, sin dninarice s Kolovca pri Ra-

Naznanilo slov. gospodinjam

Zopet je prišel čas hladnih jesenskih in zimskih dni in prigrizek dobrih krvavih ali mesenih klobas se v tem času prav prileže.

Kar se tiče drugega dela domačega mesa se tudi dobri pri nas. Nova ajdova moka in pisani fižol imamo že v zalogi. Kisla repa se bo tudi v kratkem dobila.

Zadovoljnost garantiramo!

NAŠE CENE:

Prekajene mesene klobase,	\$1.00
3 funte za	25c.
Sveže mesene klobase,	25c.
funt po	
Doma delani prekajeni želodci,	35c.
funt po	

RUDY JERIN

"DOM DOBREGA MESA"

1952 W. 22nd Place, Chicago, Illinois
Tel. Canal 4974

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotisku na finem papirju.

KNJIGA STANÉ V NOVI IZDAJI

\$1.25

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Stajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Pisano polje

J. M. Trunk

rzdora, in stavim, da je tako veste o Italijanaštvu slovenskih klerikalnih krogov našim silo — Jugoslovanom najbolj uga-jala ko se ti krogri ne bojijo ne nazivijo, ne laških fašistov, pač pa imajo silen strah pred slovenskimi klerikalci.

V Londonu so prišli Čehi in Poljaki skupaj in pokopali 20 letno vojno sekiro, ki je obojen prinesla smrt. Izgleda, da jih je srečala pamet, le prepozno je prišla. Kjer bi bila taka pamet mogoča, da Slovani spadajo skupaj, še ni znamenj take pameti.

ZIVALI S TREMI OČESI

Ljudska domišljija si je izmisliла bitja z enim očesom, ni pa šla tako daleč, da bi izumila bitja s tremi očmi. V naravi, ki je v vsakem pogledu raznoravnitejša nego človeška domišljija, so bitja, ki imajo še tretje, čeprav okrnjeno oko.

Med ta trooka bitja štejemo svojevrstno žival, ki živi na nekaterih otokih ob novo-landski obali in ki jo domačini imenujejo "tuater." Ta tuatera, ki jo prištevajo med najstarejše še živeče živalske vrste, ima na vrhu glave nena-vaden organ, ki so ga označili za žlezo češeriko, ki je pa v resnici tretje oko. Druga žival z Nove Zelandije s tremi očmi, je lampretta. Njeni tretje oko je tudi na vrhu glave in zakrito s tenko mrenico. Po vsej priliki žival s tem očesom ne dojema svetlobe.

DRAGINJA

Vest iz starega kraja naznajajo, da draginja od tedna do tedna hujše priti-ska. Z draginjo pa narašča potreba. Zato bo vaša pomoč v obliki denarne pošiljke še toliko bolj dobrodošla. Ako hočete, da bo vaša denarna pošiljatev v starji kraj zanesljivo in razmeroma hitro izvršena, jo naslovite na spodaj navedeni naslov. Naše nove znižane cene za dinarie in lire se sledijo:

Za	Za
Din 100...\$ 2.25	Lir 50...\$ 3.15
Din 200... 4.20	Lir 100... 5.80
Din 300... 6.00	Lir 200... 11.25
Din 500... 9.75	Lir 300... 16.65
Din 1000... 19.00	Lir 500... 27.50
Din 2000... 37.00	Lir 1000... 54.00
Din 5000... 90.00	Lir 2000... 107.00

Pri višjih zneskih sorazmeren po-pust. — Nakazila po brojavi stanje \$1 več. — V nakazilih se sedaj pošiljke ni morejo izvršavati.

DRUGI POSLI

Ako potrebujete iz starega kraja rojstni in krstni list, ali, ako imate kak drug važen posel s starim krajem, je v vašo korist, ako se obrnete na spodnji naslov:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd Street, New York, N. Y.

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na
1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois